אקדמאי העולם – התאחדו!

פעם היו האריסים עושים מהפכות נגד האצילים. היום עושים האצילים את המהפכות. עכשיו תורם. פעם חשבו שמדינה לא יכולה בלי אריסים ופועלים, היום חושבים שמדינה לא יכולה להתקיים בלי אצילים משלה.

פעם היו הפועלים משתקים את המשק, כדי להשיג הטבות בתנאיהם, ותנאי הפועלים היו תמיד הנמוכים בשוק. אבל מה שווה שביתה של חמישים פועלים לעומת שביתה של טכנאי אחד, זה שעומד ליד השאלטר ? ומה שווה שביתה של עשרים טכנאים, לעומת השביתה של מהנדס אחד, שעומד ליד הפיוז הראשי ? האריתמטיקה אומרת — מהנדס אחד שווה אלף פועלים, ולכן כדאי להכפיל לו את המשכורת, כדי שישאיר את הפיוז פתוח, ולטכנאי כדאי להוסיף עוד חצי משכורת, כדי שיפתח את השאלטר וייתן לפועלים לעבוד.

היום האצילים הם מהנדסים או אקדמאים במדעי החברה והרוח. איזה רוח ? משלמים להם כדי שילמדו ויהיו אקדמאים. את הכסף לוקחים ממיסים שגובים מאריסים ומפועלים, ובונים עוד ספריה או מעבדה כדי שהמהנדסים־שבדרך יוכלו ללמוד לשבת עם היד על הפיוז, כדי שכשיגמרו ללמוד יוכלו לבקש עוד, כי הם כבר מהנדסים והיד שלהם כבר על הפיוז. ומאיפה לוקחים לשלם להם עוד, אם לא מן המיסים של האריסים שישלמו להם את שכר־הלימוד ?

האצילים שבתו וזכו בעוד כמה חלקות־קרקע ונחלות. את החלקות ימשיכו לעבד האריסים והפועלים. כל מי שגמר אוניברסיטה יקבל יותר, רטרואקטיבית, פלוס פיצויים פלוס הפרשים פלוס החזרים פלוס קמ"ז וקמ"ש, אלפי לירות לאיש. אלה אחראים למה שיקרה למצב ולפועלים ולאריסים. חלק מהם מרצים באוניברסיטות וחברים בתנועות־מחאה נגד המצב, חלקם סוציולוגים שחוקרים את הפער, חלקם עושים דוקטוראטים לאמנות מושגית ואחרת, חלקם מתכננים רפורמות מרחיקות־לכת, חלקם עיתונאים שכותבים על ציונות ועל עובדים מצטיינים. כולם טובים, כולם בעד העתיד ונגד המצב. אף אחד לא החזיר את הלוקש. אף אחד לא עבר לדלק שמונים־ושלוש, כי התאוצה ברמזורים לא טובה.

מילחמת־הקיום של המעמד האקדמאי החדש היא על דלק תישעים־ואר־בע ומס־נסיעות. כשהמהפכה שלהם תיגמר, יגיע שוב תורם של האריסים. ואריסים, כידוע, הם חסרי־נימוסים ב־מיקצת, וכשהם כועסים הם משתמשים בגיליוטינות חדות וארוכות.

בתמונה: המהנדסים והאקדמאים במדעי החברה והרוח במאבקם הצודק

מה חדש בתעשיית הקרמבו

ידיעות־אחרונות, 22.2.77

אחד משוגע הלך ושרף את קונצרן הקרמבו הגדול במדינה, וגרם נזקים כבדים לחברת־הביטוח. סתם כרוניקה עיתונאית יבשה.

מתברר שהמשוגע הזה הוא מפועלי המיפעל. דווקא נשמע הגיוני. כל בלש מתחיל יודע שבשביל לשרוף מיפעל צריך מניע, מוטיב יעני.

במהלך החקירה גם מתברר כי אותו פועל שסרח ושרף, הוא במיקרה ערבי, ומקום מגוריו הוא בעזה, 40 ק"מ מן המיפעל.

החקירה מסתעפת ומגלה כי במיפעל המשגשג מועסקים פועלים ערבים מן „הרצועה", וכי אותם פועלים מועסקים במיפעל בתנאי פנימיה, גם עובדים וגם ישנים.

לא מתוארת צורת הלינה, אבל סביר להניח כי המיפעל נוקט אמצעי־בטיחות סבירים נגד אש, ולא נועל את הפועלים הישנים, כדי שאלה לא יישרפו חלילה ולא ישתקו את תעשיית הארטיקים לפרק זמן ממושך. סביר להניח כי לכל פועל, הלן בבסיס, יש חדר קטן ונעים באגף־המגורים של המיפעל, עם שירותים ומיקלחת ומיטת־גומאוויר רכה ושמיכות חמות וסדינים צחורים ומנורת־לילה. וכמובן, מיטבחון נאה לבישול ארוחת־הערב, ומקלט־טלוויזיה צנוע, למען יוכלו העמלים לחזות לפני השינה בתעמולת הבחירות.

לקראת סיום החקירה, אנו למדים כי מנהל המיפעל ובעליו הוא חבר־כנסת אחד. נציג העם בפרלמנט. אופוזיציונר לוחם. איש רוח ומוסר, איש חזון ומעש, מרוחצי־רגליו של בן־גוריון ומיוצקי־המים על ידיו של בגין. שר לענייני כלכלה בממשלת הצללים. מנהיג סיעה נכבדת בבית־המחוקקים. אדם שטובת האזרח הקטן והאזרח הכבוש לנגד עיניו. זהו יגאל הורוביץ, מנהיג מפלגת „לעם", מעמודי־התווך של הליכוד. כוח אחד, הרבה פועלים שחורים.

המישטרה חוקרת אם ההצתות לא נעשו בהשפעת אירגון עויין. איך אפשר להיות עויין למיפעל כה משגשג וכה הומאני ? איך אפשר להיות עויין לשליח־ציבור ?

בתמונה: החירות מנהיגה את „לעם"
(מימין לחירות, משה דיין)

סוף־סוף עומד דיין לפרוש ממיפלגת־העבודה, וזאת אולי ההוכחה הטובה ביותר שהמיפלגה הזאת קובעת לעצמה עמדות חדשות בענייני חוץ־וביטחון, ואולי גם עמדות מרעננות במיקצת, לעומת אלה של תקופות שילטונו.

ייתכן שדיין יילך הביתה, ויחפש לעצמו תחביבים חדשים, וייתכן שיחליט להמשיך לחיות דמות פוליטית, ויחפש לעצמו בית אחר.

סביר להניח שדיין לא יצטרף למיפלגות הדתיות, או לרק"ח, או לבדואים. גם יהושע פרץ לא צריך אותו, וגם אריק שרון לא צריך, כי למיפלגות שלהם מספיקה כאריזמה אחת. על סמך הנחות אלה, נותרו לדיין שתי האפשרויות הידועות: שינוי וליכוד.

אם יילך דיין לקלקל לשינוי, זה יכול להיות נחמד. שם יוכל להיפגש עם ידידיו מוועדת־אגרנט, ולהכיר מקרוב את מנהיגי וחברי תנועות־המחאה, שהפגינו נגדו ב־73', זה יכול להיות אחד האבסורדים העסיסיים ביותר של „שינוי", ובלי ספק ישמש לרעיונות־פירסומת מוצלחים אצל תועמלני המערך.

והאפשרות הסבירה ביותר היא שדיין יחליט לקלקל דווקא לליכוד, ויצטרף לארגון יוצאי רפ"י במיפלגת „לעם". וגם זה יכול להיות נחמד, לראות את בגין, שעם מותו הצפוי של טיטו ישבור את השיא העולמי במנחיגות ניצחית, מציב במקום נכבד ברשימתו את אחד מוותיקי מעצבי המדיניות, שאפילו מיפלגת־העבודה הקשישה שלחה אותו לגימלאות זה־מכבר. בגין ורוח־הרפאים של בן־גוריון, זה חומר מצויין לארכיאולוגים. חבל שסגרו את „חדשות בעתיקות".

ויש גם אפשרות שדיין ירוץ בראש רשימה משלו לבחירות. אבל אז עלולים שמואל פלאטו, מנחיג מיפלגת המוסגרים, וצבי סער מנחיג „חדור החדש", לגנוב לו את כל חמנדטים.